

DOSTRZEŻENIA METEOROLOGICZNE
w Obserwatoryum Astronomiczném
WARSZAWSKIEM.

Wrzesień, 1866.

Wrzesień, 1866.

Dostrzeżenia Meteorologiczne

Miejsce dostrzeżeń wzniesione jest 367,6 stóp paryżkich
długość w czasie 1^h14^m46^s,5 czyli w łuku 18°41'37",5

w Obserwatorium Astronomiczném Warszawskiem.

nad poziom morza, jego szerokość geogr. 52°13'6",
na wschód względem południka paryżkiego.

Dnia	Odmiany księżycy	BAROMETR w milimetrach sprowadzony do 0°					TERMOMETR stustopniowy				
		6	10	4	10	średni	6	10	4	10	średni
		godz. rano	godz. rano	god. wiecz.	god. wiecz.	dzienny	godz. rano	godz. rano	god. wiecz.	god. wiecz.	dzienny
1		751.20	751.09	752.27	751.39	752.988	+10°8	+19°6	+23°2	+16°1	+17°43
2	☾	750.46	750.20	747.97	746.21	748.718	14.8	19.3	23.8	15.0	18.23
3		742.39	739.35	739.22	743.08	741.010	14.7	16.7	15.0	12.2	14.65
4		746.36	748.15	749.02	750.32	748.463	9.8	13.2	15.6	9.2	11.95
5		750.47	750.86	750.27	751.02	750.680	8.2	16.6	19.4	13.4	14.40
6		750.59	751.29	750.46	752.17	751.128	11.4	20.2	23.0	16.8	17.95
7		750.31	749.42	748.69	748.35	749.043	15.5	20.9	21.9	18.4	19.18
8		747.92	748.52	747.48	746.88	747.700	16.3	21.8	24.0	17.9	20.00
9	☾	744.51	744.82	746.28	746.38	745.498	15.8	21.6	22.6	18.3	19.58
10	Perig.	746.71	747.08	746.94	748.05	747.195	14.6	16.3	19.0	13.9	15.85
11		749.68	750.28	749.24	749.03	749.558	9.4	15.4	19.9	13.4	14.53
12		749.21	748.93	748.42	747.88	748.610	13.3	17.4	19.7	16.4	16.70
13		748.77	749.44	749.16	749.93	749.325	12.7	13.5	16.2	11.0	13.35
14		750.45	750.51	749.56	749.01	749.883	11.8	17.0	20.5	13.1	15.60
15	Apog.	748.08	748.62	749.24	749.51	748.863	10.8	19.0	20.7	15.5	16.50
16		748.43	747.91	746.91	749.33	748.116	12.4	18.1	22.1	13.4	16.50
17	☾	749.23	748.49	747.36	747.64	748.180	9.3	15.7	22.5	17.7	16.30
18		748.93	751.60	752.41	755.10	752.010	14.0	14.5	17.7	12.7	14.73
19		755.88	756.53	755.88	755.82	756.028	11.7	14.1	13.8	12.0	12.90
20		754.26	754.45	752.89	752.32	753.480	10.3	14.6	17.7	14.9	14.35
21		750.62	750.34	748.26	746.03	748.813	13.4	16.7	18.5	13.3	15.48
22		745.09	747.54	747.70	747.24	746.893	13.5	14.0	18.8	16.2	15.63
23		749.56	751.03	750.38	751.06	750.508	12.1	19.4	23.7	16.6	17.95
24	☾	752.05	753.08	753.69	754.96	753.445	12.9	20.9	25.8	17.3	19.23
25	Row.	755.76	756.25	755.28	755.86	755.788	12.6	19.0	25.4	16.6	18.40
26		756.02	756.65	756.02	756.48	756.293	13.5	20.4	25.2	17.0	19.03
27	Perig.	756.45	757.17	757.39	757.68	757.173	13.2	19.6	24.2	15.5	19.13
28		757.80	758.66	757.38	757.43	757.843	12.7	19.9	24.4	16.5	18.35
29		757.70	758.55	757.97	758.42	758.160	13.3	19.8	24.2	15.4	18.15
30		758.26	758.30	757.97	756.63	757.790	11.7	19.2	24.2	15.6	17.68
Śr.		750.875	751.271	750.707	751.041	750.973	+12°55	+17°81	+21°09	+15°04	+16°64

Wielkość średnia dzienna	STAN NIEBA				KILRUNEK WIATRU				Ilość wo- dy co do wysokości w milim.	Wysok. wody na Wiśle	
	6	10	4	10	6	10	4	10			
	godz. rano	godz. rano	godz. wiecz.	godz. wiecz.	god. rano	god. rano	godz. w.	godz. w.			
71.68	pog. mgła	napół pog.	pochm.	napół pog.	Pd1.	PdW1.	PdW1.	PdW1.			3
80.30	pochm.	pochm.	napół pog.	napół pog.	Pd1.	Pn1.	PnW1.	PdW1.	0.3		2 9.8
94.08	poch. dész.	poch. dész.	poch. dész.	pochm.	PdW1.	Pd1.	Z3.	Z3.	14.1		2 9.8
74.98	pochm.	pochm.	pog. z ch.	pogodny	Z2.	Z2.	PdZ2.	Pd1.	0.2		2 9.8
77.93	pochm.	pochm.	pogodny	pogodny	Pd1.	Pd1.	Pd1.	Pd1.			2 8.8
78.15	pogodny	napół pog.	pochm.	pochm.	PdW1.	Pd1.	PdW1.	Pd1.	0.1		2 7.8
75.43	pochm.	pochm.	poch. dész.	pochm.	PdW1.	PdW1.	PdZ1.	PdZ1.	0.1		2 6.7
73.85	pochm.	pochm.	pogodny	pogodny	PdZ1.	PdZ1.	Z1.	Cisza	0.2		2 6.7
78.55	pogodny	napół pog.	pogodny	pogodny	Pd1.	PdZ1.	Z1.	PnZ1.			2 7.8
87.10	pochm.	napół pog.	pochm.	pogodny	Pn1.	Pn1.	Pn1.	Pn1.	1.6		3 2.1
73.45	pogodny	pogodny	pogodny	napół pog.	PnZ1.	PnW1.	W1.	W1.			3 3.1
79.85	pochm.	pochm.	pochm.	pochm.	W1.	W1.	PdW1.	Pd1.			3 1.0
90.80	poch. dész.	poch. dész.	pochm.	pogodny	Z1.	Z1.	Z1.	Z1.	5.9		2 9.8
75.38	pochm.	napół pog.	napół pog.	pogodny	Pd1.	Pd1.	Pd1.	Pd2.			2 8.8
82.65	napół pog.	pochm.	pochm.	napół pog.	Pd1.	Pd1.	Z1.	PnW1.			2 8.8
81.75	pogodny	pogodny	pochm.	pochm.	PdW1.	PdW1.	PdZ2.	Z2.			2 8.8
77.45	pogodny	pogodny	napół pog.	pochm.	Z1.	Pd1.	PdZ1.	Pd1.			2 9.8
80.23	napół pog.	poch. dész.	pochm.	poch. dész.	Pn1.	PnZ1.	Pn1.	Pn1.	5.2		2 8.8
79.38	pochm.	pochm.	pochm.	pochm.	Pn1.	PnW2.	Pn2.	PnW1.	0.6		2 6.7
86.63	pogodny	pogodny	pochm.	pochm.	PnW1.	Pn1.	Z1.	Z1.			2 6.7
83.28	pochm.	pochm.	pochm.	pochm.	Z1.	PdZ1.	PdZ1.	Pd1.			2 5.6
76.98	pochm.	pochm.	pochm.	napół pog.	PdZ1.	Z1.	PdZ1.	Pd1.			2 5.6
74.73	napół pog.	pogodny	pogodny	pogodny	Pd1.	PdW1.	PdW1.	PdW2.			2 5.6
68.13	pogodny	pogodny	pogodny	pogodny	PdW1.	PdW1.	PdW1.	PdW2.			2 5.6
77.28	pogodny	pogodny	pogodny	pogodny	PdW1.	PdW1.	PdW1.	PdW1.			2 4.6
70.28	pogodny	pogodny	pogodny	pogodny	PdW1.	PdW1.	PdW2.	PdW1.			2 3.5
64.43	pogodny	pogodny	pogodny	pogodny	PdW1.	PdW1.	PdW1.	PdW1.			2 2.4
72.48	pogodny	pogodny	pogodny	pog dny	PdW1.	PdW1.	PdW2.	PdW1.			2 3.5
71.00	pogodny	pogodny	pogodny	pogodny	PdW1.	PdW1.	PdW1.	PdW1.			2 1.4
75.83	pogodny	pogodny	pogodny	napół pog.	Cisza	PdW1.	PdW1.	PdW1.			2 1.4
78.00									28.3		2 7.63

	m.	c.	l
Średnia wysokość barometru miesięczna	750.973	27	8.903
Najwyżej barometr dochodził d. 28 o g. 10 r.	758.66	28	0.311
Najniżej — — — d. 3 o g. 4 w.	739.22	27	3.694
Średnia dzienna zmiana barometru	2.249		0.998
Największa dzienna zmiana barometru d. 2—3 o godz. 10 r.	10.85		4.810
Średnia wysokość barometru jest niższa o	0.175		0.077
od stanu normalnego z 40 lat poprzedzających	751.148	27	8.980
Średnia temperatura września wynosi	+ 16.64 C.		13.31 R.
Średnia zmiana dzienna temperatury	1.91	"	1.53 "
Największa zmiana dzienna temperatury d. 2—3 o godz. 4 w.	8.8	"	7.0 "
Średnia temperatura września jest wyższa o	3.08	"	2.46 "
od stanu normalnego z 40 lat poprzedzających	+ 18.56	"	10.85 "
Termometrograf wskazał: Maximum: +26.3 C. = 21.0 R. d. 24 po połud.			
Minimum: + 7.1 " = 5.7 " d. 5 rano.			

Średnia wilgotność powietrza miesięczna jest: 78.0 biorąc 100 za zupełne nasycenie atmosfery parą wodną, albo co do ciężaru: 10.98 gramów na jednym metrze sześciennym powietrza; wilgotność ta jest mniejsza o 0.4 setnych od normalnej (78.4).

Ilość wody spadłej z deszczu co do wysokości wynosi 28.3 mil. czyli 12 55 lin. par.; mniejsza o 1.69 mil. czyli 7.49 lin. par., od ilości wody jaka zwykle u nas w wrześniu spada (15.2 mil. czyli 20.04 lin. par.).

Dni pogodnych było 10, napółpogodnych 12, pochmurnych 8.

— deszczu 10: (d. 2, 3, 4, 6, 7, 8, 10, 13, 18, i 19).

— mgły 2: (d. 1 i 3).

— błyskawic i grzmotów 2: (d. 3 i 18).

— błyskawic bez grzmotów 1: (d. 1).

— wiatrów mocnych 1: (d. 3 Z.).

Wiatr panujący południowo-wschodni.

Wrzesień b. r. był pogodny, suchy i gorący. Średnia jego temperatura wynosi: 13,3 stop. R. o 2,5 stop. R. wyższa od normalnej (10.9 stop. R.), a o 2,9 stop. R. większa jak w r. z. Tak ciepłego września nie mieliśmy w przeciągu 40 lat poprzednich. Niezwykłym gorącem i stałą pogodą odznaczały się szczególnie ostatnie osm dni miesiąca. Średnia temperatura tych dni wynosi: 14,7 stop. R. t. j. o 5,1 stop. " wyższa jak w stanie normalnym (9,6 stop. R.). Największe ciepło dochodziło: 21,0 stop. R. d. 24 po południu; najniższe: 5,7 stop. R. d. 5 z rana; największa zmiana dzienna temperatury: 7,0 stop. R. przypada z d. 2 na 3 podczas ostatniej kwadry księżyca. Barometr w pierwszej połowie miesiąca utrzymywał się dosyć nisko, w drugiej zaś połowie podczas dni pogodnych, stan jego był wyższy od normalnego. Największa zmiana dzienna barometru: 4,81 lin. par. podobnie jak i największa zmiana dzienna temperatury przypada z d. 2 na 3 podczas ostatniej kwadry księżyca. Deszcze padały tylko w pierwszej połowie miesiąca, ale nieobficie, z wyjątkiem dnia 3, który nadzwyczaj był dżdżysty; ilość wody spadłej w tym dniu, jest połową całej ilości miesięcznej wody. Dni deszczu było 10, t. j. tyle, co i w stanie normalnym. Pod względem stanu nieba miesiąc ten był pogodniejszy jak zwykle, albowiem w stanie normalnym stosunek dni pogodnych, do napół pogodnych i pochmurnych jest jak: 7,1:11,7:11,9 gdy tymczasem stosunek tychże dni w b. r. jest jak: 10:12:8. Wiatr w początku miesiąca był zmienny; w czasie dni pogodnych panował stale południowo-wschodni.

D. 21 po godz. 10 wieczorem białe koło otaczało księżyc.

D. 29 zauważano kilka plam na słońcu, z tych jedna najwybitniejsza kilkakrotnie w ciągu miesiąca była obserwowana.

D. 29 uważano w tutejszym Obserwatorium Astronomicznym zakrycie przez księżyc gwiazdy świetnej. 1ej wielkości, *alfa* Byka (*Aldebaran*) o godz. 5, min. 18, sek. 26,9 z rana podług czasu średniego warszawskiego.

Średnia wysokość wody na rzece Wiśle..... stop 2 cali 7,6 n.m. polsk.

Wysokość wody największa dochodziła d. 11..... stop 3 " 3,1 " "

" " najmniejsza " d. 29 i 30... stop 2 " 1,4 " "